Komunikat OKŚZpNP w Gdańsku w związku z prowadzonym śledztwem w sprawie zbrodni nazistowskiej w Piaśnicy koło Wejherowa, dokonanej jesienią 1939 r.

Gdynia, 25 listopada 2013 r.

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku w związku z prowadzonym śledztwem sygn. akt S 56/11/Zn w sprawie zbrodni nazistowskiej – masowych zabójstw dokonanych w Piaśnicy koło Wejherowa jesienią 1939 r. – nadal poszukuje zaginionych przedmiotów – dowodów rzeczowych odnalezionych podczas ekshumacji przeprowadzonej na miejscu zbrodni w październiku 1946 r. Równocześnie prowadzone są czynności celem skompletowania pełnej dokumentacji fotograficznej z przebiegu ekshumacji oraz ustalenia pochodzenia zdjęć mających rzekomo przedstawiać przebieg samej egzekucji.

Ustalono, iż podczas ekshumacji, oprócz zwłok części zamordowanych, odkopano w zbiorowych mogiłach również szereg przedmiotów należących do ofiar, które zostały opisane w sporządzonym protokole tej czynności. Były one przekazane na przechowanie Polskiemu Związkowi Zachodniemu Obwód w Wejherowie. Następnie pokazano je publicznie na wystawie w miejscowym Gimnazjum Państwowym w grudniu 1946 r. tak, aby na ich podstawie umożliwić identyfikację zwłok zamordowanych. Prawdopodobnie później takie same wystawy były zorganizowane jeszcze w Gdyni, Sopocie, Bydgoszczy i Białymstoku. Ostatecznie przedmioty te trafiły na przechowanie do Zarządu Okręgu Polskiego Związku Zachodniego w Gdańsku z siedzibą w Sopocie. Były one oczyszczone, zdezynfekowane, posegregowane, zapakowane w odrębne pudełka („gablotki") i umieszczone w jednej skrzyni opisanej „Eksponaty z Wystawy Piaśnickiej". Wśród nich były: krzyżyki, medaliony, obrączki, modlitewniki i inne przedmioty osobiste (203 sztuki). Razem z nimi przechowywana była bogata dokumentacja fotograficzna (nigdzie nie publikowana) na której przedstawiono: przebieg ekshumacji, odnalezione przedmioty i poszczególne zwłoki. Ostatnia informacja o nich pochodzi z dnia 24.12.1948 r. Polski Związek Zachodni został zlikwidowany w 1950 r. i nie wiadomo, co dalej stało się z poszukiwanymi dowodami rzeczowymi. Dzięki pomocy Archiwum Państwowego w Poznaniu ujawniono kilka nieznanych dotąd zdjęć zwłok zabitych, wykonanych podczas ekshumacji. Równocześnie ujawniono, iż powszechnie znane i szeroko publikowane zdjęcia, które miały przedstawiać przebieg egzekucji w Piaśnicy, najprawdopodobniej zostały wykonane podczas masowych egzekucji Polaków w Rudzkim Moście koło Tucholi jesienią 1939 r., a jedno zdjęcie, opisywane jako „kopanie grobu przez ofiary", w rzeczywistości zostało zrobione podczas ekshumacji. Odnalezienie dowodów rzeczowych ma istotne znaczenie dla przebiegu

śledztwa, a wartość historyczna i pamiątkowa tych przedmiotów jest ogromna.

W związku z tym zwracam się z apelem do tych wszystkich, którzy posiadają jakąkolwiek wiedzę o losach poszukiwanych dowodów rzeczowych po 1948 r. oraz o dalszych losach tzw. „Albumów Piaśnickich", zawierających fotografie dokumentujące przebieg egzekucji, ekshumacji i uroczystości ku czci zamordowanych, wykonanych w kilku egzemplarzach na przełomie lat 40. i 50. ubiegłego wieku, o przekazanie tych informacji: na adres Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Gdańsku, ul. Witomińska 19, 81-311 Gdynia lub telefonicznie nr tel. 058 6606745.

Naczelnik
Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
w Gdańsku
prokurator Maciej Schulz